

**ПРИДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
"ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ"**

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

Методичні вказівки

ЩОДО ПОРЯДКУ ВИКОНАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Галузь знань:	23 Соціальна робота
Спеціальність:	231 Соціальна робота
Освітня кваліфікація:	бакалавр з соціальної роботи

Кременчук

2022

Методичні вказівки щодо порядку виконання та оформлення кваліфікаційної роботи
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень, ступінь вищої освіти: бакалавр,
галузь знань: 23 Соціальна робота, спеціальність: 231 Соціальна робота, освітня
кваліфікація: бакалавр з соціальної роботи / Л.А. Олексієнко, П.І. Сокурєнко –
Кременчук.: Придніпровський інститут Приватного акціонерного товариства
"Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна академія управління персоналом".
2022. - 29 с.

Укладачі: Л.А. Олексієнко, к. пед. н., завідувач кафедри соціальної роботи та мовної
підготовки; П.І. Сокурєнко, к.е.н., доцент

Затверджено на засіданні вченої ради Протокол № 2 від 14 вересня 2022р.

Відповідальні за випуск: Л.А. Олексієнко, к. пед. н., завідувач кафедри соціальної
роботи та мовної підготовки

Зміст

1. Загальні положення, мета та завдання кваліфікаційної роботи
2. Організація виконання кваліфікаційної роботи
3. Структура кваліфікаційної роботи
4. Обсяг і оформлення кваліфікаційної роботи
5. Дотримання принципів академічної доброчесності
6. захист та оцінювання кваліфікаційної роботи
7. Список використаних джерел

Додатки

1. Загальні положення, мета та завдання кваліфікаційної роботи

Здобуття кваліфікації бакалавра з соціальної роботи підтверджується проходженням атестації у вигляді виконання та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

Атестація - це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація здійснюється за допомогою засобів контролю ступеня досягнення кінцевої мети підготовки фахівця з дотриманням дидактичних принципів формування і реалізації системи засобів діагностики. Принципами формування і реалізації системи засобів діагностики якості освіти фахівця за спеціальностями є: уніфікація, комплексність, взаємозамінність та взаємодоповненість, актуальність, інноваційність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, валідність, варіативність.

Атестація випускників за першим (бакалаврським) рівнем галузі знань: 23 Соціальна робота, спеціальності: 231 Соціальна робота, освітньої кваліфікації: бакалавр з соціальної роботи проводиться екзаменаційною комісією відповідно до вимог стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня освіти за спеціальністю після виконання студентом навчального плану.

Процедура атестації здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що передбачена стандартом та освітньо-професійною програмою.

Кваліфікаційна робота є складовою частиною атестації, підсумковою кваліфікаційною роботою здобувача, яка дає змогу виявити рівень засвоєння ним теоретичних знань і практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю.

Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у соціальній сфері із застосуванням теорії і методів соціальної роботи; вивчення практичного досвіду роботи конкретних установ, організацій, думок фахівців, науковців, оцінки якості надання соціальних послуг клієнтам соціальної роботи.

Мета виконання кваліфікаційної роботи – формулювання конкретних практичних та наукових висновків і рекомендацій за обраною темою та сприяння їх впровадженню у практичну діяльність.

Завданнями кваліфікаційної роботи є:

- показати якість засвоєних знань з освітньо-професійної програми «Соціальна робота»;
- проявити здатність самостійно вирішувати фахові завдання;
- продемонструвати вміння визначати актуальність, мету та задачі дослідження;
- застосувати сучасні методи досліджень для отримання та аналізу емпіричних даних;
- показати вміння збирати, аналізувати та систематизувати наукові, нормативно-правові джерела, вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- логічно і послідовно висловлювати свої думки, пропозиції, робити аргументовані висновки щодо теоретичного матеріалу, явищ та фактів соціальної діяльності;
- продемонструвати вміння оформляти результати наукових досліджень відповідно до сучасних вимог.

2. Організація виконання кваліфікаційної роботи

Підготовка до написання кваліфікаційної роботи починається з вибору теми.

Одним із критеріїв вибору теми дослідження має бути її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку теорії та практики соціальної роботи. Вибір теми здійснюється студентами самостійно із запропонованого кафедрою орієнтовного переліку або потреб конкретних організацій. Тему кваліфікаційної роботи може запропонувати й сам здобувач, обґрунтувавши її доцільність та актуальність.

Тема кваліфікаційної роботи подається здобувачем і науковим керівником роботи завідувачу кафедри для затвердження (додаток Е). Остаточні теми робіт затверджуються наказом директора Інституту.

Науковий керівник зі здобувачем оформлює у двох примірниках завдання на виконання кваліфікаційної роботи. Один примірник передається на кафедру, а другий залишається здобувачу. Завдання на виконання кваліфікаційної роботи повинне містити план-графік її виконання,

попередньо затверджений на засіданні кафедри (додаток Б).

Після вибору и затвердження теми для оптимізації роботи над бакалаврським дослідженням пропонуємо алгоритм виконання кваліфікаційної роботи:

1. підбір наукових джерел з обраної проблематики;
2. складання плану роботи, формулювання мети дослідження, визначення основних завдань (обов'язково узгоджується з науковим керівником);
3. написання тексту;
4. формування висновків.

При виконанні дослідження здобувачу необхідно дотримуватися розробленого плану, погодженого з науковим керівником. Після написання кожного розділу кваліфікаційної роботи здобувачу необхідно подати його на перевірку науковому керівнику для ознайомлення та приведення змісту викладених матеріалів у відповідність з існуючими вимогами. Отримані від наукового керівника зауваження усуваються студентом в обумовлені терміни.

Після підготовки розділів кваліфікаційної роботи та ознайомлення з ними керівника, здобувач згідно із зауваженнями та вказівками доопрацьовує розділи роботи. Завершена робота (у переплетеному вигляді) подається на підпис керівників.

Керівник кваліфікаційної роботи оцінює роботу за 100-бальною шкалою, спираючись на наступну схему:

1. *Оформлення роботи* – максимально 10 балів. Оцінюється ступінь відповідності: змісту кваліфікаційної роботи темі та освітній програмі спеціальності та оформлення кваліфікаційної роботи встановленим Інститутом вимогам (обсяг та структура роботи, оформлення титульного листа, рисунків, таблиць, діаграм, посилань, списку літератури тощо).

2. *Своєчасність подання окремих елементів роботи керівнику* – максимально 20 балів. Оцінюється відповідність строків подання керівнику першого, другого розділів та роботи в цілому тим, що були зафіксовані в завданні на виконання кваліфікаційної роботи. Завершена і оформлена робота подається на кафедру для розгляду не пізніше ніж за 10 днів до початку роботи екзаменаційної комісії.

3. *Теоретичні, аналітичні та практичні аспекти роботи* (перший та другий розділи) – максимально 45 балів. Оцінюються широта вивчення результатів попередніх досліджень даної проблематики, повнота охоплення нормативних актів, методик наукових поглядів; оригінальність теоретичного дослідження; наявність елементів наукової новизни та ступінь їх розробки. Наукова дискусія з формування власної точки зору; логічність побудови роботи та обґрунтованість сформульованих теоретичних висновків; використання адекватних теми дослідження джерел отримання необхідної інформації та її обробка; використання інформації про діяльність підприємств-конкурентів, статистичних матеріалів іноземних країн; застосування сучасних методів дослідження та обґрунтування позиції щодо їх обрання. Оцінюються пропозиції стосовно перспективи розвитку та удосконалення певних процесів чи явищ у соціальній роботі, діяльності обраного об'єкта дослідження в цілому або його окремих складових, рівень реальності та аргументованість розробок і пропозицій, можливість їх використання; апробація і впровадження результатів дослідження; наявність публікацій за результатами дослідження; участь у наукових конференціях.

5. *Оцінка попереднього захисту* – максимально 25 балів. Попередній захист організується кафедрою після дати подання оформлених робіт на кафедру. Під час попереднього захисту комісія з викладачів кафедри в ході співбесіди оцінює ступінь самостійності виконання кваліфікаційної роботи здобувачем, розуміння ним теоретичних та практичних аспектів обраної теми. Оцінку за результатами співбесіди виставляє керівник за узгодженням з членами комісії.

Оцінка керівника наводиться у *відгуку* на кваліфікаційну роботу (додаток Ж), яка є складовою подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота, яка оцінена керівником менше ніж 60 балів, розглядається на засіданні кафедри. Завізований завідувачем кафедри протокол засідання кафедри подається директору Інституту для прийняття остаточного рішення. Здобувач знайомиться з цим рішенням до засідання ЕК.

За 14 днів до дати захисту кваліфікаційна робота в електронному вигляді надсилається до студентського деканату для перевірки на наявність запозичень з метою запобігання академічному плагіату відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу КІУАН». плагіат. Подальший розгляд роботи відбувається лише при наявності протоколу перевірки.

Роботи, які не відповідають встановленому рівню оригінальності знімаються з подальшого розгляду, а здобувачі не допускаються до захисту кваліфікаційної роботи та відраховуються з Інституту.

За рішенням кафедри після оцінювання науковим керівником кваліфікаційна робота бакалавра направляється для рецензування на підприємство (в організацію, установу), на базі якого вона виконувалася, або на інше підприємство (додаток И). Результати кваліфікаційної роботи можуть бути розглянуті на підприємстві (в організації, установі) на предмет їх практичної значущості, що підтверджується відповідним актом впровадження.

Кваліфікаційна робота з відгуком наукового керівника та іншими матеріалами надходить до завідувача кафедри, який вирішує питання про допущення кваліфікаційної роботи до захисту, про що робиться відповідний запис у поданні.

У поданні голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (додаток З) фіксується узагальнена інформація: про тему кваліфікаційної роботи, наявність самої роботи і рецензії до неї, довідка про успішність, відгук керівника та висновок кафедри про кваліфікаційну роботу.

Завершена і оформлена робота подається на кафедру для розгляду не пізніше ніж за 10 днів до початку роботи ЕК.

Здобувачі, які не пройшли попередній захист, до захисту кваліфікаційної роботи не допускаються.

3. Структура кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота складається із:

- титульної сторінки;
- завдання на кваліфікаційну роботу;
- анотації та ключових слів;
- переліку умовних позначень (за потреби);
- змісту;
- вступу;
- основної частини;
- висновків та пропозицій;
- додатків;
- списку використаних джерел.

Окремо до роботи додають відгук керівника та рецензію. Реферат, відгук наукового керівника і зовнішню рецензію не нумерують.

Рекомендований обсяг бакалаврської кваліфікаційної роботи становить 40-50 сторінок (у т.ч. обсяг таких складових як вступ, висновки та пропозиції).

Зміст кваліфікаційної роботи визначається її темою.

Структурна частина	Орієнтовна кількість сторінок
Титул	1
Завдання на кваліфікаційну роботу	1-2
Анотація та ключові слова	1-2
Перелік умовних позначень (за потреби)	1
Зміст (план)	1-2
Вступ	3-4
Основна частина:	
Теоретичний розділ	10
Практичний розділ	20-25
Висновки та пропозиції	3-4

Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи і оформлюється відповідно

до вимог, встановлених Інститутом (додаток А).

Завдання на кваліфікаційну роботу (додаток Б) складається здобувачем разом з науковим керівником (науковим консультантом), підписується ними та затверджується завідувачем кафедри.

В *анотації* – 1-2 сторінки (обсягом до 800 знаків) - зазначається прізвище та ініціали здобувача, назва кваліфікаційної роботи, основний зміст та результати дослідження. *Ключові слова* (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у кваліфікаційній роботі) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів – 5-7.

Анотація українською та однією з іноземних мов (переважно - англійською), розміщується на окремому аркуші разом з ключовими словами та передує змісту (додаток В).

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то *перелік умовних позначень* може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед змістом, після анотації та списку ключових слів.

Перелік слід друкувати у дві колонки: у лівій за абеткою наводяться скорочення, а у правій - їх детальне розшифрування (додаток Г).

У *вступі* зазначається проблема, що потребує вирішення, ступінь її дослідження, актуальність проведення і мета досліджень у обраному напрямі, завдання, що вирішуються для досягнення мети, об'єкт і предмет досліджень.

Для бакалаврської роботи елементом вступу є актуальність та практична значущість роботи.

Актуальність теми. Висвітлення актуальності теми у вступі розкриває причини її обрання, доцільність її дослідження з погляду розвитку прикладних практичних методик, технік, технологій соціальної роботи. Вступ має інформацію про наявність потреби в дослідженні або розробленні нових видів методик практичної соціальної роботи.

Мета дослідження визначає кінцевий результат, якого автор кваліфікаційної роботи планує досягти. Мета формулюється чітко, зазвичай, одним реченням, реалізується через вирішення дослідницьких завдань.

Обов'язковим елементом вступу є визначення об'єкта і предмета дослідження.

Об'єкт – це вид соціальної роботи, або явище у її сфері (соціальний, соціально-психологічний процес, форма суспільних стосунків тощо), що породжує проблемну ситуацію і обраний для вивчення.

Предмет дослідження завжди є складовою (системною, структурною) частиною об'єкта. Предметом є наголошене автором дослідження – об'єктивне протиріччя, що вимагає практично-наукового дослідження з погляду сучасної теорії і практики соціальної роботи.

Завдання дослідження – це послідовні етапи дослідницької роботи, спрямовані на досягнення поставленої мети. Завдання розкривають, конкретизують мету, адекватні їй. При формулюванні завдань можна скористатися такими словами: «розглянути»; «визначити»; «обґрунтувати»; «висвітлити»; «опрацювати»; «проаналізувати»; «вивчити»; «систематизувати»; «узагальнити»; «з'ясувати»; «представити»; «розробити» тощо. Зазвичай, кожне із завдань відповідає змісту підрозділів кваліфікаційної роботи.

База дослідження. Базою дослідження може бути підприємство, організація, установа приватної або державної форми власності, органи державного управління або контролю, тощо.

У вступі до бакалаврської кваліфікаційної роботи також характеризують методи дослідження, які використано для вирішення поставлених завдань. Метод – це сукупність прийомів чи операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності, які дають можливість вирішити конкретне завдання бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Проводячи дослідження, використовують як загальнонаукові методи, так і спеціальні (конкретно-наукові). Слід вибирати ті методи, які допоможуть отримати глибоку та всебічну характеристику досліджуваного процесу чи явища.

До загальнонаукових методів дослідження відносять: спостереження (систематичне, цілеспрямоване вивчення об'єкта); порівняння (встановлення подібності або відмінностей предметів та явищ дійсності); вимірювання (визначення числового значення показника); абстрагування (виділення суттєвих, найістотніших рис, відношень, сторін предмета); метод аналізу (поділяє дослідження на складові частини); метод синтезу (передбачає з'єднання окремих частин предмета в єдине ціле); дедукція (перехід від загального до часткового); індукція (перехід від часткового до загального); моделювання (математичне відображення найбільш важливих сторін досліджуваного об'єкта, явища чи процесу); узагальнення (перехід від одиничного до

загального); системний підхід (дослідженні великих і складних об'єктів як єдиного цілого з узгодженим функціонуванням усіх елементів і частин); систематизація (упорядкування деякої множини розрізнених об'єктів і знання про них).

У більшості джерел із проблеми класифікації методів соціальної роботи визначаються такі групи спеціальних методів соціальної роботи: організаційні (адміністративні), соціально-економічні, педагогічні та психологічні.

Наукова новизна (якщо це присутнє у роботі) повинна містити результати самостійного аналітичного та експериментального характеру. Подають коротку анотацію нових наукових та практичних положень (рішень), запропонованих здобувачем особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток).

Практична значущість (якщо це присутнє у роботі) повинна містити результати власних досліджень, що можуть бути упроваджені в діяльність підприємств, установ.

Кожне наукове положення або практичну розробку чітко формулюють, відокремлюючи їх основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни. Сформульоване наукове положення або практична розробка повинні читатися і сприйматися легко і однозначно (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень). У жодному випадку не можна вдаватися до викладу наукового положення у вигляді анотації, коли просто констатують, що в кваліфікаційній роботі зроблено те або інше, а сутності і новизни положення із написаного виявити неможливо.

Апробація роботи повинна містити назви статей, тез доповідей, підготовлених за матеріалами роботи, виступи на науково-практичних конференціях, інших наукових заходах (за наявності).

Обсяг вступу, зазвичай, не повинен перевищувати 3-4 сторінки.

Зміст *основної частини* кваліфікаційної роботи викладають за розділами.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 231 Соціальна робота зазвичай складається з двох розділів. Розділи можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти.

У розділах основної частини подають аналіз літератури за темою і обґрунтовують вибір напрямків досліджень, виклад загальної методики і основних методів досліджень, експериментальну частину, відомості про проведені теоретичні і/або експериментальні дослідження, аналіз і узагальнення результатів дослідження. Назви розділів і підрозділів повинні відповідати їх змісту. Найменування підрозділів не можуть повторювати найменування розділу. У кінці кожного розділу формулюють висновки обсягом 1–2 сторінки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів. Кожний розділ починають із нової сторінки. За необхідності підрозділи поділяють на пункти та підпункти. Підрозділи, пункти та підпункти з нової сторінки не починають.

У першому розділі під час аналізу літератури встановлюється рівень розробленості, окреслюються основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, здобувач спеціальності 231 Соціальна робота повинен назвати ті питання, що залишилися невирішеними, і визначити особистий внесок у вирішення проблеми.

У другому розділі автор кваліфікаційної роботи може висвітлювати пріоритетні напрямки діяльності фахівців з соціальної роботи, аналізувати чинну нормативно-правову базу. На основі опрацювання фахових періодичних видань, дисертаційних досліджень, інших джерел, опитування, інтерв'ювання, вивчення досвіду співробітників соціальних служб, центрів реабілітації, різних установ і організацій, здійснювати порівняння ефективності роботи фахівців-практиків, висувати авторські пропозиції щодо вирішення протиріч, що обумовлюють досліджувану проблему й перешкоджають її розв'язанню, опікуватися розробкою методичних матеріалів на допомогу фахівцям з соціальної роботи або їх клієнтам з проблеми курсової роботи. Також може описуватися база практики, де відбувалася експериментальна частина дослідження, викладаються результати аналізу одержаних даних, підтверджується достовірність одержаних результатів, їх порівняння з аналогічними результатами інших дослідників.

На основі одержаних результатів здобувач вищої освіти може також розробляти практичні рекомендації щодо їх використання та можливого впровадження в практику діяльності фахівця із соціальної роботи.

У *висновках та пропозиціях* містяться підсумки проведеного дослідження, основні наукові

та практичні результати, рекомендації щодо їх науково-практичного використання.

Висновки формулюються відповідно до поставлених завдань.

Власні пропозиції щодо розв'язання проблемних питань відповідного об'єкта дослідження повинні кореспондуватися з висновками.

До *списку використаних джерел* слід включати джерела, на які у тексті є посилання. Список складається із нормативних актів, нормативних документів, вітчизняної та зарубіжної наукової та спеціальної літератури, фахових видань. Для студентів спеціальності 231 Соціальна робота корисними будуть журнали: «Social Work and Education», «Освітній вимір», «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка», «Інноваційна педагогіка», «Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету «Інноватика у вихованні»», «Український педагогічний журнал», «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Соціальна робота», «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Педагогіка. Соціальна робота» та інші.

Вимоги до оформлення списку використаних джерел наведені у Національному стандарті України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015».

Список використаної літератури розміщується в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків використаних видань. Зазвичай, у такому переліку має бути 25-30 різних фахових джерел.

У *додатках* наводяться допоміжні матеріали: копії документів, витяги із нормативних актів і документів, звіти, окремі інструкції/положення/правила, результати соціологічних опитувань, громіздкі таблиці, рисунки тощо.

4. Обсяг і оформлення кваліфікаційної роботи

Текст кваліфікаційної роботи повинен бути відредагованим, стилістично витриманим як наукове дослідження. Він викладається відповідно до змісту. До тексту роботи ставляться такі вимоги:

- виклад українською науковою літературною мовою;
- системність, послідовність і конкретність подання матеріалу;
- логічність, чіткість і ясність висловлювань;
- уникнення занадто громіздких конструкцій речень, виділення в тексті окремих абзаців;
- завершеність викладення кожної думки;
- виключення повторень, логічних суперечностей і незавершених думок;
- уникнення загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Текст друкують за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А-4 (210 x 297 мм) через 1,5 міжрядкових (комп'ютерних) інтервали, шрифт Times New Roman, розміру 14.

Текст необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий - 25 мм, правий - 15 мм, верхній і нижній - 20 мм. Розмір абзацу - 1,27.

Під час виконання кваліфікаційної роботи необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності й чіткості зображення впродовж всієї роботи. У кваліфікаційній роботі мають бути чіткі, не розпливчасті лінії, літери, цифри та інші знаки. Всі лінії, літери, цифри і знаки повинні бути однаково чорними впродовж всієї кваліфікаційної роботи.

Заголовки структурних елементів «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не нумерують, а їх назви правлять за заголовки структурних елементів; друкують великими літерами звичайним шрифтом по центру строки.

Текст основної частини поділяють на розділи та підрозділи.

Заголовки структурних елементів кваліфікаційної роботи і заголовки розділів (наприклад, РОЗДІЛ 1) слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами звичайним шрифтом без крапки в кінці, не підкреслюючи. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки.

Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів кваліфікаційної роботи друкують звичайним шрифтом маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу, не підкреслюючи. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох чи більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком розділу та заголовком підрозділу повинна дорівнювати двум 1,5 інтервалам, а між заголовком підрозділу і текстом повинна дорівнювати одному 1,5 інтервалу. Кожен розділ кваліфікаційної роботи слід починати з нової сторінки.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту кваліфікаційної роботи.

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні назви у кваліфікаційній роботі наводять мовою оригіналу. Допускається транслітерувати власні назви і наводити назви організацій у перекладі на мову всієї кваліфікаційної роботи, додаючи (при першій згадці) оригінальну назву.

Скорочення слів і словосполучень у кваліфікаційній роботі – відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи (ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила»).

Не допускається розміщувати назву підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Переліки (якщо вони є в кваліфікаційній роботі) можуть бути наведені всередині пунктів або підпунктів. Перед переліком ставлять двокрапку.

Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру української абетки з дужкою, або, не нумеруючи – дефіс (перший рівень деталізації).

Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації).

Переліки першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня – з відступом відносно місця розташування переліків першого рівня.

Приклад:

- а) форма і розмір клітин;
- б) живий склад клітин:
 - частини клітин;
 - неживі включення протопластів;
- в) утворення тканини”.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака № .

Сторінки слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту кваліфікаційної роботи. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, листах завдання, анотаціях та змісту номер сторінки не проставляють, але враховують у загальну кількість аркушів кваліфікаційної роботи. На наступних сторінках (починаючи з ВСТУПУ) номер проставляють у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Підписи розділів «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» подаються у тексті без додавання порядкового номеру.

Порядковий номер розділу ставлять тільки після слова «РОЗДІЛ», наприклад, «РОЗДІЛ 1». Після номера розділу крапку не ставлять, заголовок розділу друкують з нового рядка.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу крапка не ставиться, наприклад: 2.3 (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Номер підпункту складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапкою, наприклад, 1.1.1.1, 1.1.1.2, 1.1.1.3 і т. д.

Сторінки, на яких розміщуються «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» та «ДОДАТКИ» НУМЕРУЮТЬСЯ.

Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) і таблиці необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрація позначається словом «Рис. __», яке разом з номером та назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних послідовно під ілюстрацією в центрі.

Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад, Рис. 3.2 – другий рисунок третього розділу.

Якщо ілюстрації (таблиці) створені не автором роботи, то при їх поданні необхідно посилатися на джерело, з якого вони взяті.

Основними видами ілюстративного матеріалу в роботах є: схема, діаграма, графік, фотознімок.

Схема – це зображення, котре передає за допомогою умовних позначень і без збереження масштабу основну ідею якогось процесу, пристрою або споруди та показує взаємозв'язок між їхніми головними елементами. На схемах обов'язково витримують товщину ліній зображення основних і допоміжних, відкритих і закритих від спостереження деталей і товщину ліній їхнього зв'язку.

Діаграма – один із способів графічного зображення залежності між величинами. У діаграмах наочно відбивають і аналізують масові дані. Відповідно до форми побудови розрізняють діаграми площинні, лінійні й об'ємні. Найбільшого розповсюдження набули лінійні діаграми, а з площинних – стовпчикові (стрічкові) і секторні.

Фотознімок – найбільш переконливий і достовірний засіб наочної передачі дійсності. У багатьох галузях науки і техніки фотознімок – це не тільки ілюстрація, а й науковий документ (зображення ландшафту, виду рослини або тварини, розташування об'єктів спостереження і т.ін.). Фотознімки розміром менше формату А4 можна наклеювати на аркуші білого паперу зазначеного формату.

Посилання на ілюстрації у тексті роботи оформляють у вигляді круглих дужок, наприклад: (рис. 3.1) або як зворот типу: «як це видно з рис. 3.1» чи «як це показано на рис. 3.1».

Формули або рівняння нумерують у межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул або рівняння пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках арабськими цифрами, наприклад: (3.1), перша формула третього розділу.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання у тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

Таблиці теж нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Слово «Таблиця __» вказують один раз у правому верхньому куті над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: «Продовження табл. __» з зазначенням номера таблиці. При переносі частини таблиці на іншу сторінку повторюють головку або, якщо головка громіздка, її можна не повторювати, але в такому разі пронумерують графи і переносять цю нумерацію на наступну сторінку.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф указують в однині.

Посилання на таблиці у тексті роботи оформляють у вигляді круглих дужок, наприклад: (табл. 2.1) або як зворот типу: «як це видно з табл. 3.1» чи «як це показано у табл. 3.2».

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові й пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

При оформленні таблиць кожна таблиця може мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують малими літерами (крім першої великої) у центрі. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Таблицю розміщують в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Допускається розміщення таблиці вздовж довгого боку аркуша.

Таблицю розміщують після першого посилання на неї в тексті або на наступній сторінці, а за необхідності – у додатку. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш, при цьому назву вміщують тільки над її першою частиною.

Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

У процесі написання кваліфікаційної роботи здобувач повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, які він наводить у роботі, або на яких ідеях і висновках розробляється проблема.

Посилання в кваліфікаційній роботі слід оформляти у вигляді квадратних дужок, безпосередньо після цитати чи даних, що потребують такого посилання. Спочатку зазначають арабськими цифрами порядковий номер джерела інформації, під яким воно внесено в «Список використаних джерел», а потім (через кому) – номер сторінки, на яких вміщено інформацію, наприклад «...текст цитати... [21, с. 46]» або «... у працях [1-7] ...»

При посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, додатки зазначають їх номери.

При посиланнях слід писати: «... у розділі 4 ...», «...відповідно до 2.3. ...», «... згідно рис. 1.3 ...» або «...на рис. 1.3 ...», «... у табл. 3.2 ...», «... за формулою (3.1) ...», «... у рівняннях (1.23) – (1.25) ...», «... у додатку Б ...»

Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті кваліфікаційної роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках кваліфікаційної роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої посередині рядка сторінки.

Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток (наприклад – Додаток А).

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки (наприклад: додаток А, додаток Б), за винятком літер І, Є, І, Ї, О, Ч, Ь.

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатка, слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад: рисунок Д.3 – третій рисунок додатка Д; таблиця А.2 – друга таблиця додатка А; формула (А.1) – перша формула додатка А.

Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця А.1, формула (В.1).

В посиланнях у тексті додатка на ілюстрації, таблиці, формули, рівняння рекомендується писати: «... на рис. А.2 ...», «... на рис. А.1 ...» – якщо рисунок єдиний у додатку А; «... в табл. Б.3 ...», «... за формулою (В.1) ...» в «... у рівнянні (Б.2) ...».

Список використаних джерел будують у порядку появи посилань у тексті або в алфавітному порядку. Посилання на джерела оформлюються відповідно до ДСТУ8302:2015.

Джерела інформації написані іншими мовами (окрім української чи російської) розміщуються останніми в алфавітному порядку або за послідовністю згадування у тексті кваліфікаційної роботи.

5. Дотримання принципів академічної доброчесності

Відповідно до Закону України «Про освіту» *академічна доброчесність* – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Відповідно до ч. 6 ст. 69 ЗУ «Про вищу освіту» заклади вищої освіти здійснюють заходи із запобігання академічному плагіату. З цією метою всі кваліфікаційні роботи здобувачів обов'язково проходять комп'ютерну перевірку на унікальність відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу КІУАН» та розміщуються в єдиному репозитарії студентських навчально-наукових робіт Інституту.

Здобувачам вищої освіти та їх науковим керівникам під час виконання кваліфікаційної роботи задля дотримання принципів академічної доброчесності пропонується проводити попередню перевірку робіт через програми, які знаходяться у вільному доступі.

Перевірку кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на наявність запозичень проводять в Інституті за допомогою програми "Unicheck", для чого за два тижні до дня захисту кваліфікаційних робіт відповідальним від випускової кафедри надаються в електронному вигляді всі кваліфікаційні роботи на перевірку. За результатами перевірки формується звіт, який містить дані по кожній роботі щодо наявності запозичень;

- у відгуку керівника кваліфікаційної роботи слід передбачити інформацію про відсутність плагіату в роботі;

- Рекомендовані показники унікальності текстів для кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти наступні: текст вважається оригінальним при наявності не більше 20% запозичень; при виявленні від 20 до 40% запозичень текст слід перевірити на наявність плагіату та посилань на першоджерела; при наявності від 40% до 60% запозичень – матеріал відправляється на доопрацювання; понад 60% запозичень – матеріал до розгляду не приймається.

У випадку, якщо кваліфікаційна робота студента виконувалася на основі попередньо захищеного власного дослідження, то обсяг тексту, запозиченого з неї, не може перевищувати 25%. Після внесення кваліфікаційної роботи до бази даних Інституту в системі «Unicheck» забороняється вносити будь-які зміни в текст роботи.

У випадку виявлення академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти до захисту, роботу необхідно направляти на доопрацювання; під час захисту (при розгляді екзаменаційною комісією), не виправлена робота знімається із захисту з наданням права повторної атестації згідно «Положення про організацію освітнього процесу КІУАН».

Рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту приймається на засіданні випускової кафедри (не пізніше ніж за тиждень до початку роботи ЕК), на якому відбувається попереднє обговорення кваліфікаційних робіт. Якщо кваліфікаційна робота не підготовлена у визначений термін, не допущена експертною комісією до захисту через наявність плагіату або за рішенням кафедри визнана як неякісна, вона не допускається до захисту, а студент відраховується з Університету як такий, що завершив теоретичне навчання та не атестований ЕК.

6. Захист та оцінювання кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на відкритому засіданні екзаменаційної комісії у терміни, визначені навчальними планами і згідно з графіком, який затверджується в установленому в Інституті порядку.

До захисту кваліфікаційної роботи здобувач повинен підготувати доповідь, розраховану на 7-10 хвилин, презентацію, підготовлену у Microsoft Office Power Point (обсягом приблизно 10 слайдів), а також роздатковий матеріал для членів ЕК (у 5 примірниках – в залежності від кількості членів ЕК). Роздатковий матеріал повинен бути переплетений.

Структура презентації. На першому слайді доповіді висвітлюється тема кваліфікаційної роботи здобувача, ПІБ здобувача, ПІБ, звання та посада керівника кваліфікаційної роботи.

На другому слайді подається зміст кваліфікаційної роботи без зазначення підпунктів, що мають нумерацію три і більше цифр.

На третьому слайді подається мета, завдання дослідження, об'єкт, предмет та база дослідження.

На інших слайдах послідовно розкривається кваліфікаційна робота, переважно в таблицях, рисунках, формулах з мінімальним використанням тексту. Основна увага при формуванні презентації приділяється матеріалам проектного (третього) розділу, обґрунтуванню запропонованих пропозицій.

Оформлення таблиць і рисунків за загальними правилами, нумерація в межах роздаткового матеріалу (Таблиця 1, 2..5 і т.д., рис. 1, 2..5). Кожен слайд повинен мати порядкову нумерацію.

Останній слайд містить напис «Доповідь закінчено. Дякую за увагу».

У доповіді здобувач висвітлює актуальність, мету і завдання кваліфікаційної роботи, коротко характеризує основний зміст роботи, методика і результати проведених досліджень, оголошує висновки та пропозиції. Читати під час захисту доповідь не рекомендується, а вільно висловлювати думку з мінімальною опорою на друкований текст.

Оцінювання рівня якості підготовки здобувача здійснюють члени екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики.

Об'єктом оцінювання є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетентностей, відтворених у процесі виконання і захисту кваліфікаційної роботи.

Оцінювання рівня якості підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється членами екзаменаційної комісії на основі принципів: об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу з урахуванням критеріїв оцінювання набутих загальних і спеціальних компетентностей.

Кваліфікаційна робота як інструмент оцінювання має продемонструвати вміння:

- працювати з інформаційними джерелами (законодавчими і нормативними документами, науковою спеціальною літературою, у т.ч. виданою іноземними мовами, матеріалами Інтернет та Інтранет, даними статистичної та фінансової звітності);
- презентувати матеріал логічно та аргументовано;
- використовувати статистичні та математичні методи аналізу досліджуваної проблеми;
- застосовувати сучасні наукові методи для проведення емпіричних досліджень;
- використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і обґрунтування рекомендацій щодо предмета дослідження;
- узагальнювати результати та формулювати висновки щодо проведених досліджень.

Критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи є:

- обґрунтування актуальності теми дослідження;
- чіткість формулювання об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження;
- чіткість, повнота та логічна послідовність розкриття кожного пункту плану і теми роботи, їх відповідність поставленим цілям і завданням;
- обсяг огляду наукових джерел (у т.ч. виданих іноземними мовами) з конкретної проблематики;
- системність і глибина теоретичного аналізу проблеми;
- науковість стилю написання роботи;
- ступінь практичної спрямованості роботи;
- достовірність та обґрунтованість висновків і запропонованих рішень;
- зауваження й рекомендації рецензента та керівника кваліфікаційної роботи;
- орфографічна та синтаксична грамотність;
- правильність оформлення роботи відповідно до вимог державних стандартів (при значних відхиленнях від встановлених вимог робота може бути недопущена до захисту або це суттєво вплине на загальну оцінку).
- змістовність доповіді здобувача вищої освіти про основні результати дослідження;
- правильність, чіткість, аргументованість відповідей на запитання членів екзаменаційної комісії;
- здатність аргументовано відстоювати під час захисту свої пропозиції, думки, погляди;
- загальний рівень підготовки здобувача вищої освіти, логічність мислення, ораторська майстерність, володіння культурою презентації.

Кваліфікаційна робота з ознаками плагіату рішенням екзаменаційної комісії знімається з розгляду, виставляється незадовільна оцінка.

Оцінюючи кваліфікаційну роботу, комісія враховує наукову новизну, якість наукового дослідження, практичну значущість, відповідність оформлення встановленим вимогам, вміння захистити сформульовані положення та висновки на засіданні ЕК.

Після захисту кваліфікаційна робота оприлюднюється у відповідності до діючого стандарту.

Підсумкова оцінка за захист кваліфікаційної роботи формується за наступною формулою:

$$PO = 0,25 \times O_1 + 0,25 \times 20 \times O_2 + 0,5 \times 20 \times O_3;$$

де O_1 - оцінка керівника кваліфікаційної роботи (за 100-бальною шкалою) (вага в підсумковій оцінці – 0,25);

O_2 - середня оцінка успішності здобувача за період навчання (за 5-бальною шкалою) (вага в підсумковій оцінці – 0,25);

O_3 - середня оцінка захисту кваліфікаційної роботи (за 5-бальною шкалою) (вага в підсумковій оцінці – 0,50).

Якщо середня оцінка захисту кваліфікаційної роботи є меншою 2,51 бала, виставляється підсумкова оцінка «незадовільно».

Приклад розрахунку: $0,25 \times 85 + 0,25 \times 20 \times 4,3 + 0,5 \times 20 \times 4,5$

Оцінка	За національною шкалою	<i>Відмінно</i>	<i>Добре</i>		<i>Задовільно</i>	
	Необхідний % знань	90-100	80-89	70-79	60-69	50-59
	За шкалою ECTS	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>E</i>

Оцінка керівника кваліфікаційної роботи виставляється у відгуку керівника.

Середня оцінка успішності здобувача визначається студентським деканатом.

Середня оцінка захисту кваліфікаційної роботи є середньою оцінкою доповіді здобувача на захисті та його відповідей на питання членів ЕК.

Питання членів ЕК поділяються на три групи:

Перша група питань («теоретичні») спрямована на виявлення загального рівня теоретичних знань здобувача з проблематики роботи.

Друга група питань («системні») – на виявлення рівня системного мислення здобувача, його здатності бачити взаємозв'язки між явищами.

Третя група питань («практичні») – на перевірку обґрунтованості пропозицій, розрахунків, власних висновків здобувача.

Член ЕК в індивідуальній відомості виставляє оцінки: за доповідь і за відповіді з кожної групи питань, а також фіксує зміст цих питань.

У протоколі засідання екзаменаційної комісії, зокрема, виставляються оцінка керівника, середня оцінка успішності здобувача, середня оцінка захисту, підсумкова оцінка.

Кваліфікаційні роботи, які пройшли процедуру захисту, передаються до архіву.

Відповідність результатів захисту кваліфікаційної роботи критеріям оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Значення оцінки ЕКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка носить практичний / дослідницький характер, оформлена за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт. Чітко сформульовані об'єкт, предмет, мета та завдання кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота магістра містить наукову новизну одержаних результатів. Аргументовано, коротко та чітко викладені наукові положення, відзначена відмінність	відмінно

			<p>одержаних результатів від відомих раніше та ступінь їх новизни.</p> <p>Тема розкрита повністю, матеріал викладено логічно і послідовно з достовірними та обґрунтованими висновками, які розкривають результати розв'язання поставлених завдань. Матеріал проаналізовано ефективно і системно. Робота має позитивні висновки керівника та рецензента. При її захисті здобувач показує глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, яка цілісно відображає зміст роботи, Правильно, чітко, вичерпно та аргументовано дає відповіді на запитання членів ЕК. Під час захисту здобувач впевнено, аргументовано відстоює свої думки і пропозиції, демонструє високий рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки.</p>	
80-89	В	дуже добре	<p>Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка носить практичний / дослідницький характер, оформлена за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт. Чітко сформульовані об'єкт, предмет, мета та завдання кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота магістра містить наукову новизну одержаних результатів. Аргументовано, коротко та чітко викладені наукові положення, відзначена відмінність одержаних результатів від відомих раніше та ступінь їх новизни, але є незначні недоліки.</p> <p>Тема розкрита повністю, матеріал викладено логічно і послідовно з достовірними та обґрунтованими висновками, які розкривають результати розв'язання поставлених завдань, але є окремі недоліки непринципового характеру. Матеріал проаналізовано ефективно і системно. У мові роботи є лише незначні погрішності. Робота має позитивний висновок керівника та незначні зауваження рецензента. При її захисті здобувач показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, яка цілісно відображає зміст роботи, Без особливих труднощів дає відповіді на запитання членів ЕК. Під час захисту здобувач впевнено, аргументовано відстоює свої думки і пропозиції, демонструє достатній рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки.</p>	добре
70-79	С	добре	<p>Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка носить практичний / дослідницький характер, оформлена загалом за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, проте містить окремі недоліки. Кваліфікаційна робота магістра містить наукову новизну одержаних результатів. Загалом аргументовано викладені наукові положення, відзначена відмінність одержаних результатів від відомих раніше та ступінь їх новизни, але є окремі принципові недоліки.</p> <p>Чітко сформульовані об'єкт, предмет, мета та завдання кваліфікаційної роботи. Тема розкрита, матеріал викладено логічно і послідовно з достовірними та обґрунтованими висновками, які розкривають результати розв'язання поставлених завдань, але є окремі недоліки принципового характеру. Матеріал проаналізовано ефективно і системно. У структурі, мові і стилі є лише незначні погрішності. Робота має висновок керівника та рецензента з окремими</p>	

			зауваженнями. При її захисті здобувач показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді використовує презентацію, яка відображає не всі змістовні акценти роботи, дає в основному правильні відповіді на запитання членів ЕК. Під час захисту здобувач демонструє достатній рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки.	
60-69	D	задовільно	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка носить практичний / дослідницький характер, оформлена загалом за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, проте містить недоліки. Кваліфікаційна робота магістра загалом містить наукову новизну одержаних результатів але не чітко викладені наукові положення, не відзначена відмінність одержаних результатів від відомих раніше, ступінь їх новизни має недоліки змістовного характеру. Не чітко сформульовані об'єкт, предмет, мета та завдання кваліфікаційної роботи. Тема розкрита недостатньо, робота має поверхневий аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано, є окремі недоліки змістовного характеру, висновки, пропозиції і рекомендації сформульовані нечітко з надмірною узагальненістю. Матеріал проаналізовано неефективно, спостерігається надлишок елементів описовості. У структурі, мові і стилі є погрішності. Робота має зауваження рецензента щодо змісту та методики. До захисту підготовлена презентація доповіді, основні тези роботи розкриті але наочна інформація не завжди коментується. Під час захисту здобувач виявляє невпевненість, показує слабкі знання з питань теми, не завжди дає правильні відповіді на запитання членів ЕК. Під час захисту здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал; виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно
50-59	E	задовільно	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка носить практичний / дослідницький характер, оформлена загалом за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, проте містить чисельні недоліки. Кваліфікаційна робота магістра загалом містить наукову новизну одержаних результатів, але недостатньо обґрунтовані її елементи. Не чітко сформульовані об'єкт, предмет, мета та завдання кваліфікаційної роботи. Тема роботи в основному розкрита недостатньо, робота має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано, є чисельні недоліки змістовного характеру, висновки, пропозиції і рекомендації недостатньо обґрунтовані, сформульовані нечітко з надмірною узагальненістю. Матеріал проаналізовано неефективно, має реферативний характер не містить аналізу спостерігається надлишок елементів описовості. У структурі, мові і стилі є значні погрішності. Робота має суттєві зауваження керівника і рецензента щодо змісту та методики. До захисту підготовлена презентація доповіді, основні тези роботи розкриті але наочна інформація не коментується. Під час захисту здобувач виявляє невпевненість, показує слабкі знання з питань теми, не дає вичерпні аргументовані або не правильні відповіді на	достатньо

			окремі запитання членів ЕК. Під час захисту здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень і лише за допомогою викладача може виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	
30-49	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка не носить практичний / дослідницький характер, оформлена загалом за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, містить чисельні недоліки. Тема роботи розкрита поверхово, не має аналізу, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано, є чисельні недоліки змістовного характеру, висновки, пропозиції і рекомендації носять декларативний характер. Матеріал проаналізовано неефективно, робота має реферативний та описовий характер відсутня системність. Робота має критичні зауваження керівника і рецензента. До захисту не підготовлена презентація доповіді. Під час захисту здобувач поводить себе невпевнено, матеріалом власної роботи володіє слабо, на поставлені запитання членів ЕК відповідає не в повному обсязі, припускає суттєві та грубі помилки.	незадовільно
0-29	F	незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової теоретичної підготовки та написання кваліфікаційної роботи	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка не носить практичний / дослідницький характер, оформлення не відповідає вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, містить чисельні критичні недоліки. Тема роботи не розкрита, не має аналізу, висновки, пропозиції і рекомендації носять декларативний характер. Робота має критичні та принципові зауваження керівника і рецензента. До захисту не підготовлена презентація доповіді. Під час захисту здобувач не в змозі захистити власну кваліфікаційну роботу, не може відповісти на жодне поставлене запитання по її темі, не знає теорії.	

До повторного захисту кваліфікаційної роботи здобувач допускається протягом трьох років після закінчення Інституту.

ДОДАТКИ

**ПРИДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
"ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ"
КАФЕДРА _____**

(повна назва кафедри у родовому відмінку)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему

« _____
_____ »

Виконав: здобувач ___ курсу, групи _____
Спеціальності (напряму підготовки)

шифр і назва

прізвище, ініціали, підпис

Керівник: _____
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, підпис

Кременчук

20__

Додаток Б

Форма завдання на кваліфікаційної роботу

**ПРИДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
"ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ"**

КАФЕДРА _____

Освітній рівень _____

Напрямок підготовки (спеціальність) _____

Затверджую:

Зав. кафедри _____

(підпис, прізвище, ім'я та по батькові,
науковий ступінь, вчене звання)

“ _____ ” _____ 20__ р.

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувачу**

прізвище, ім'я та по батькові

1. Тема роботи

керівник роботи

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом від “ _____ ” _____ 20__ р., № _____

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи _____

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи _____

4. Зміст роботи (перелік питань, які належить розробити): _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

Продовження додатку Б.

Продовження форми завдання на кваліфікаційну роботу

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали, посада)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично

Здобувач _____
підпис
прізвище, ініціали

Керівник кваліфікаційної роботи _____
підпис
прізвище, ініціали

* Завдання на кваліфікаційну роботу подається на одному аркуші з двох сторінок.

Додаток В

Структура анотації до кваліфікаційної роботи

До кожної кваліфікаційної роботи додається супровідна анотація* (обсягом не більше сторінки), де зазначаються:

Автор кваліфікаційної роботи – Прізвище та ініціали

Тема кваліфікаційної роботи

Далі описується:

- актуальність обраної теми;
- стислий огляд змісту за розділами (по кожному розділу);
- елементи наукової новизни (за наявності);
- ефективність дослідження: наявність пропозицій, впровадження яких на підприємстві покращує фінансово-економічну (господарську, соціальну) діяльність;

У кінці кожної анотації наводяться ключові слова (5-7 слів)

Підпис

Прізвище та ініціали

* Анотація *для кваліфікаційної роботи* подається на окремих аркушах *двома мовами*: українською та англійською.

Додаток Г

Зразок оформлення переліку умовних позначень

Скорочення та умовні позначення	Пояснення
МОН України	Міністерство освіти і науки України
УІС	управлінська інформаційна система - сукупність організаційних і технічних засобів для збереження та обробки інформації з метою забезпечення інформаційних потреб для управління підприємством (установою).
Інтранет	інформаційна система, внутрішній сайт організації, що надає співробітникам доступ до інформації про компанію, її підрозділах, контактах співробітників, загальних документів і документів окремих підрозділів, а також до внутрішніх сервісів, таких як обробка заявок, електронний архів документів, узгодження документів

Додаток Е

Форма заяви на затвердження теми кваліфікаційної роботи

Завідувачу кафедри

_____ (назва кафедри)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, вчене звання завідувача кафедри)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

_____ (спеціальності, напрямку підготовки, групи)

що проживає за

адресою _____

_____ телефон _____

ЗАЯВА

Прошу затвердити таку тему кваліфікаційної роботи:

_____ (дата)

_____ (підпис)

Узгоджено:

Керівник кваліфікаційної роботи

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Додаток Ж

Бланк відгуку керівника кваліфікаційної роботи

ВІДГУК КЕРІВНИКА

на кваліфікаційну роботу за темою _____

здобувача (ки) __ курсу спеціальності (напряму підготовки) _____

(прізвище, імя, по батькові)

Оцінка окремих складових кваліфікаційної роботи:

1. *Оформлення роботи (не більше 10 балів) - _____*
2. *Своєчасність подання окремих елементів роботи керівнику (не більше 20 балів) - _____*
3. *Теоретичні та аналітичні аспекти роботи (не більше 25 балів) - _____*
4. *Практичні аспекти роботи (не більше 20 балів) - _____*
5. *Оцінка попереднього захисту (не більше 25 балів) - _____*

Додаткові думки та загальний висновок керівника _____

Загальна оцінка (не більше 100 балів) _____

Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис)

(П.І.Б. керівника, науковий ступінь, вчене звання)

« ____ » _____ 20__ р.

Додаток 3

Бланк Подання голові державної екзаменаційної комісії

**ПРИДНІПРОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
"ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ"**

КАФЕДРА _____

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Направляється здобувач _____
(прізвище та ініціали)

до захисту кваліфікаційної роботи за спеціальністю (напрямом підготовки) _____

на тему: _____
(назва теми)

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Завідувач кафедри _____
(підпис) _____ (прізвище, ініціали)

ДОВІДКА ПРО УСПІШНІСТЬ
за період навчання за напрямом підготовки _____

(прізвище, ініціали)

з 20__ р. до 20__ р. повністю виконав навчальний план підготовки фахівця за спеціальністю (напрямом підготовки) _____
(шифр і назва)

та одержав оцінки за:

національною шкалою: відмінно ____ %, добре ____ %, задовільно ____ %;

шкалою ЄКТС: А ____ %; В ____ %; С ____ %; D ____ %; E ____ %

з середнім балом _____

Декан _____
(підпис) _____ (прізвище, ініціали)

Висновок керівника кваліфікаційної роботи подано у відгуку

ВИСНОВОК КАФЕДРИ ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Кваліфікаційну роботу розглянуто. Здобувач _____
(прізвище та ініціали)

допускається до захисту даної роботи в екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____
(назва кафедри)

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

«__» _____ 20__ р.

Додаток И

Рецензія на кваліфікаційну роботу

**РЕЦЕНЗІЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Здобувача _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Групи _____

Тема кваліфікаційної роботи _____

Коротка характеристика та аналіз розділів роботи _____

Додаткові думки та загальний висновок рецензента _____

Рецензент _____

(прізвище, ім'я та по батькові, посада, підпис)

«__» _____ 20__ р.

Список використаних джерел

1. Методичні вказівки до виконання кваліфікаційних робіт / укладачі: О. Ю. Щербина-Яковлева, О. В. Купенко, М. С. Назаров. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 53 с.
2. Методичні рекомендації до написання курсових робіт студентами галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота. Вінниця, 2019. - 42 с.
3. Методичні рекомендації до написання, оформлення та захисту курсових і кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи : метод. реком. для студентів / автор. кол.: І. Шимко, Т. Василюк, І. Лисоконь. Кривий Ріг: КДПУ. 2021. - 76 с.
4. Бідзюра І. П., Мелков Ю. О., Грабовенко Н. В. Методичні рекомендації щодо виконання дипломної (бакалаврської) роботи. – К.: МАУП, 2019. – 38 с.
5. Соціальна робота в Україні : [навч. пос.] / І. Д. Зверева, О. В. Безпалько, С. Я. Харченко та ін. ; за заг. ред.: І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 256 с.